

“Estem vivint una crisi de salut mental i emocional sense precedents”

Dv, 2/07/2021 per Catalunya Religió

(Glòria Barrete –CR) L’any 2020 el [telèfon de l’esperança](#) va atendre 54.846 trucades. Se li sumen, des del mes d’agost passat, 1.102 trucades més fetes al [telèfon de prevenció del suïcidi](#). Dues eines, gestionades per la [Fundació Ajuda i Esperança](#), que han servit per posar en marxa l’Observatori de l’Esperança, un informe quantitatiu i qualitatiu per radiografiar la situació emocional i mental actual.

Les trucades de temàtica suïcida estan pujant de forma constant des de l’octubre de 2020, afirmen des de l’Observatori de l’Esperança. Si l’any 2020 superaven el miler de trucades, en el que portem d’any 2021 el telèfon ja ha sobrepassat les dues mil amb escreix. Des de l’Observatori apunten que la gent que truca “és només la punta de l’iceberg” d’un problema sistèmic, enquistat i que va a més.

Si l’any 2019 hi va haver 3.671 suïcidis a Espanya i 535 a Catalunya, tot i no tenir encara dades del 2020, des de l’Observatori sí afirmen que les dades hospitalàries mostren un augment de les temptatives o ideacions suïcides o les autolesions, sobretot entre els més joves. “A tall aproximatiu, perquè encara no hi ha dades concretes, es pot afirmar que a Catalunya durant l’any 2020 s’haurien produït uns 98.243 intents de suïcidi i unes 288.182 ideacions”.

No parlar del suïcidi no farà que desaparegui

És amb voluntat de servei i canvi de pautes i directrius socials que s’ha d’entendre la [presentació dimarts de l’Observatori de l’Esperança](#). “Si no recollim les dades no sabem si anem bé o si cal canviar el camí”, ha afirmat **Gemma Tarafa**, regidora de salut, envelliment i cures de l’ajuntament de Barcelona. Cal, explica, “seguir visibilitzant allò invisible”. Cal parlar del suïcidi perquè no parlar-ne “no farà que desaparegui”.

“Estem vivint una crisi de salut mental i emocional sense precedents”, reconeixen amb preocupació des de l’ajuntament. Segons el CIS, sis de cada deu persones ha patit episodis de depressió i angoixa en el darrer any, i les temptatives de suïcidi en menors a Catalunya han sobrepassat ja el número sis-cents. Recorden, però, que darrere de les dades “sempre hi ha persones”.

I de persones que necessiten una escolta activa a la Fundació Ajuda i Esperança en són experts. A la Fundació, ha reconegut Tarafa, treballen “amb rigor, eficiència, sensibilitat i estima”. Ho fan amb més de 300 voluntaris que han rebut formació específica i compten amb un acompanyament de psicòlegs. Un “petit miracle que porta 54 anys”, ha recordat **Esperança Esteve**, directora de la Fundació Ajuda i Esperança, que respon “a una necessitat social”.

Aquest servei i coneixement ha comportat també l’interés de diferents ciutats i municipis “per saber com afrontar localment el problema”. El 50% de les trucades que es reben ja provenen de fora de la ciutat de Barcelona. Cal una mirada de país, demana Gemma Tarafa, perquè aquest problema “no és de Barcelona, és de país”.

Seixanta mil històries

L’Observatori de l’Esperança neix a partir de seixanta mil històries de vida recollides per voluntaris que prenen notes anònimes. “Un tresor que trigarem en pair”, ha afirmat **Oriol Homs**, sociòleg i director de l’Observatori de l’Esperança, però que podem convertir “en dades i estadístiques qualitatives per afinar certes línies de treball”.

Tot i ser una escolta anònima, sí es pot saber una mica el perfil dels qui truquen. Homs ha explicat que les dones truquen més, tot i que els homes se suïciden més segons les estadístiques. Normalment la major part és gent adulta, i veuen que la gent molt gran truca poc. “En el telèfon del suïcidi més d’un 26% són joves d’entre 18 i 29 anys”. Les trucades demanant ajuda són transversals ens els diferents àmbits i estrats socials. Un 33% provenen de la ciutat de Barcelona, i quasi un 50% de Catalunya, i un 17% de la resta d’Espanya. “El telèfon ens permet superar fronteres territorials”.

En quant a les problemàtiques que presenten les persones que truquen en destaquen tres que es repeteixen. “La salut mental, els problemes relacionals, i la solitud no desitjada”.

Del telèfon de prevenció del suïcidi es desprén que del total de trucades ateses, el 57% correspon a conductes suïcides; el 12,9% són silencioses, d’aquells qui no s’atreveixen a parlar però truquen, i el 29,79% no tenen contingut suïcida. També han destacat que les trucades de familiars o amics representen ja un 16% del total.

Teresa Llorens, de la Diputació de Barcelona, ha apuntat també que l’àmbit de l’atenció social i psicococial “queda sovint aparcat en els projectes i directrius de treball”. La pandèmia de la Covid-19, però, “ha posat a prova la nostra salut emocional” i Llorens creu que el telèfon de l’esperança “ha jugat en això un paper fonamental”. Amb l’Observatori de l’Esperança, reconeix, s’obre una oportunitat per fer “una acció transformadora a partir del coneixement que la Fundació Ajuda i Esperança té del tema”.

L’Observatori de l’Esperança neix també de l’ajuntament de Barcelona, de la

Fundació la Caixa, i de la Diputació de Barcelona.